

Gemeente Neder-Betuwe Accountantsverslag 2025

Vertrouwelijk

Aan de gemeenteraad van de gemeente Neder-Betuwe
Burgemeester Lodderstraat 20
4043 KM OPHEUSDEN

Heliumstraat 64
2718 SL ZOETERMEER
telefoon (088) 236 7777
e-mail Audit@flynth.nl

kenmerk

661077857/JH/1335

behandeld door

L.J. van Alsté MSc

datum

26 juni 2026

onderwerp

Accountantsverslag 2025

Geachte leden van de raad,

Hierbij ontvangt u ons accountantsverslag over het boekjaar 2025. Ons accountantsverslag gaat in op de belangrijkste bevindingen uit onze controle. In de rapportage nemen we u mee in de belangrijkste uitkomsten van onze werkzaamheden, zoals ons oordeel over uw schattingen, gehanteerde materialiteit en onderkende (fraude) risico's. De structuur van de rapportage vindt u terug in de inhoudsopgave op de volgende pagina.

De bevindingen en beschouwingen in dit verslag komen voort uit onze controlewerkzaamheden. Het verslag van bevindingen is bedoeld om u te ondersteunen in uw beoordeling van de jaarrekening 2025. Wij hebben deze rapportage met een ambtelijke afvaardiging en de portefeuillehouder besproken. Ook hebben wij op 25 juni het accountantsverslag besproken met de audit commissie.

Wij bedanken de medewerkers van de gemeente Neder-Betuwe voor de prettige samenwerking en zijn vanzelfsprekend graag bereid een nadere toelichting te verstrekken.

Hoogachtend,
Flynth Audit B.V.

Ondertekend door Jankhim Han

drs. D.J. Han RA

Inleiding

In het kader van de door de gemeenteraad aan ons verstrekte opdracht voor de controle van de jaarrekening 2025 van de gemeente Neder-Betuwe brengen wij u hierbij verslag uit van onze belangrijkste bevindingen naar aanleiding van onze eindejaars-controlewerkzaamheden die wij hebben uitgevoerd.

Dit accountantsverslag is bedoeld om u te ondersteunen in uw beoordeling van de jaarrekening 2025. Wij wijzen u erop dat uw controlerende taak uiteraard verder gaat dan uitsluitend het financieel getinte perspectief vanuit de accountantscontrole.

Deze rapportage beschrijft op hoofdlijnen onze controleaanpak en de belangrijkste aangelegenheden die wij tijdens onze controle in overweging hebben genomen. Wij zijn van mening dat de reikwijdte van onze werkzaamheden en de resultaten daarvan een deugdelijke basis vormen voor ons oordeel over de jaarrekening van uw gemeente.

Onze werkzaamheden zijn erop gericht een oordeel te kunnen geven over de jaarrekening 2025 van de gemeente Neder-Betuwe en niet primair op het opsporen van fraudes of onregelmatigheden in uw gemeente. In dit kader hebben wij diverse gesprekken gevoerd met het college en de organisatie over gemaakte risico-inschattingen, getroffen beheersmaatregelen en onze geplande controlewerkzaamheden. De toelichtingen in dit verslag zijn beperkt tot de punten die voortvloeien uit de door ons geïdentificeerde (fraude)risico's vanuit de controle van de jaarrekening.

Wij hebben onze controlewerkzaamheden afgerond en zijn voornemens een goedkeurende controleverklaring bij de jaarrekening 2025 te verstrekken.

Inhoud accountantsverslag

Hoofdstuk 1	Bestuurlijke samenvatting
Hoofdstuk 2	Kernpunten van de controle
Hoofdstuk 3	Rechtmatigheidsverantwoording
Hoofdstuk 4	Analyse vermogen en resultaat
Hoofdstuk 5	Interne beheersing & automatisering
Hoofdstuk 6	Externe ontwikkelingen
Bijlage A	Niet gecorrigeerde bevindingen
Bijlage B	SiSa fouten en onzekerheden
Bijlage C	Onze onafhankelijkheid is gewaarborgd
Bijlage D	Onze communicatie met u

Inleiding

Samenvatting

Kernpunten van de controle

Rechtmatigheidsverantwoording

Analyse vermogen en resultaat

Interne beheersing & automatisering

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

1. Bestuurlijke samenvatting

Bestuurlijke samenvatting

Controleverklaring

Wij hebben de accountantscontrole van de jaarrekening 2025 van de gemeente Neder-Betuwe afgerond. Wij hebben een goedkeurende controleverklaring voor de getrouwheid verstrekt, onder voorbehoud dat de jaarrekening ongewijzigd wordt vastgesteld door de gemeenteraad. Verder hebben we geen indicaties van fraude en/of niet-naleving van wet- en regelgeving geconstateerd.

De gehanteerde materialiteit bedraagt € 1.832.000.

Het jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening en bevat geen materiële onjuistheden.

De grondslagen van de jaarrekening zijn aanvaardbaar en het BBV wordt nageleefd.

Belangrijkste bevindingen

Controlebevindingen
Er resteren **geen ongecorrigeerde controleverschillen** naar aanleiding van de controle 2025.

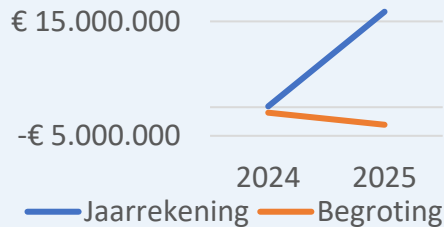
Rechtmatigheidsverantwoording
In de jaarrekening 2025 is voor het derde jaar de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen.

Het college concludeert dat er voor een bedrag van € 2.778.000 aan onrechtmatigheden aanwezig zijn. Dit bedrag ligt boven de door de raad vastgestelde verantwoordingsgrens van € 1.832.000. Hierbij wordt opgemerkt dat € 1.612.000 van de onrechtmatigheden past binnen de met de raad gemaakte afspraken en derhalve als acceptabel zijn aangemerkt.

Wij kunnen instemmen met de conclusie van het college en constateren dat de rechtmatigheidsverantwoording een getrouwe weergave biedt.

Resultaat over 2025

Het resultaat over 2025 is ruim € 19,7 miljoen hoger uitgekomen dan in de gewijzigde begroting was geraamd. Dit wordt met name veroorzaakt door de winstuitkering van € 17,5 miljoen van industrieschap Medel die op een laat moment bekend werd.

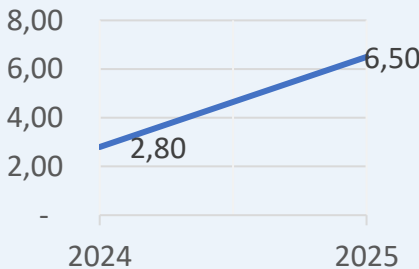
Belangrijkste aandachtspunten 2026

Naar aanleiding van onze controle over het boekjaar 2025 willen wij, vanuit onze natuurlijke adviesfunctie de volgende aandachtspunten voor 2026 benoemen:

1. Het zorgdragen voor actuariële berekeningen gebaseerd op parameters die het ABP hanteert in het kader van pensioenoverdracht per 1 januari 2028.
2. Inwerkingtreding Cyberbeveiligingswet en NIS2-regelgeving.

Uw weerstandsvermogen

De weerstandsratio is in 2025 verder verbeterd, mede door de winstuitkering van industrieschap Medel. De weerstandsratio classificeert zich als 'uitstekend'.

Inleiding

Samenvatting

Kernpunten van de controle

Rechtmatigheidsverantwoording

Analyse vermogen en resultaat

Interne beheersing en automatisering

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

2. Kernpunten van de controle

Kernpunten van onze jaarrekeningcontrole – Algemeen (1/3)

Controleverklaring

Wij hebben de accountantscontrole van de jaarrekening 2025 van de gemeente Neder-Betuwe afgerond. Wij hebben een **goedkeurende controleverklaring** voor de getrouwheid verstrekt, onder voorbehoud dat de jaarrekening ongewijzigd wordt vastgesteld door de gemeenteraad. Verder hebben we geen indicaties van fraude en/of niet-naleving van wet- en regelgeving.

De voor fouten en onzekerheden gehanteerde materialiteit bedraagt € 1.832.000. De bevindingen in onze rapportage zijn opgenomen vanaf € 75.000. Vorenstaande conform de controleverordening die op 18 november 2023 is vastgesteld door uw gemeenteraad.

Proces van de controle

Wij zijn in oktober 2025 gestart met de interim-controle, waarover wij in de managementletter van 5 december jl. verslag aan u hebben uitgebracht.

De jaarrekeningcontrole is afgelopen mei gestart. Door een goede oplevering en samenwerking met de organisatie, is het gelukt om de gezamenlijk gestelde deadlines te realiseren.

In het verlengde hiervan willen wij de verbetering ten opzichte van het voorgaande jaar benadrukken ten aanzien van de aanlevering van de benodigde documentatie in het kader van de SiSa-controles (Single Information, Single Audit).

Reikwijdte van de controle

In de opdrachtbevestiging heeft u ons de opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2025. De reikwijdte van onze controle staat hierin omschreven. Gedurende het verloop van de controle over boekjaar 2025 is op geen enkele wijze sprake geweest van een beperking in de reikwijdte van onze controle. Tijdens de uitvoering hebben zich geen wijzigingen van materieel belang in de reikwijdte voorgedaan. Wij achten de reikwijdte van onze controle voor 2025 voldoende voor de doelstelling van de controle van de gemeente Neder-Betuwe.

Grondslagen en verantwoording conform BBV

Het college heeft de jaarrekening opgesteld volgens de verslaggevingsvereisten van het besluit begroting en verantwoording (BBV).

De accountantscontrole omvat onder meer een onderzoek naar de toepassing van de grondslagen in de jaarrekening. Wij constateren dat er in het boekjaar 2025 geen wijzigingen zijn doorgevoerd in de gehanteerde waarderingsgrondslagen.

Naar onze mening zijn de door het college gekozen grondslagen voor waardering en resultaatbepaling aanvaardbaar, conform wet- en regelgeving en consistent toegepast.

Schattingen

Schattingen op basis waarvan een aantal jaarrekeningposten worden bepaald zijn gebaseerd op inzichten van het management. Wij hebben de belangrijkste gehanteerde factoren en veronderstellingen beoordeeld. Wij hebben vastgesteld dat de schattingen en veronderstellingen aanvaardbaar zijn in het kader van de jaarrekening als geheel.

Inleiding

Samenvatting

Kernpunten van de controle

Rechtmatigheids-verantwoording

Analyse vermogen en resultaat

Interne beheersing en automatisering

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Kernpunten van onze jaarrekeningcontrole – Algemeen (2/3)

Voorzieningen

Bij het opstellen van de jaarrekening moet het college belangrijke schattingen, beoordelingen en aannames toepassen en toelichten. Wij hebben de belangrijkste schattingen, beoordelingen en aannames van het college beoordeeld en zijn tot de conclusie gekomen dat deze zijn gebaseerd op passende bewijsstukken en gebaseerd zijn op gebalanceerde overwegingen. Voor een nadere toelichting verwijzen we naar de paragraaf voorzieningen verderop in dit hoofdstuk.

Sociaal domein

Voor de uitvoering van het sociaal domein is de gemeente Neder-Betuwe grotendeels zelf verantwoordelijk. De gemeente Neder-Betuwe baseert zich derhalve op de interne verantwoording en controle, evenals op de controleverklaringen en financiële productieverantwoordingen van zorgaanbieders. Op basis van deze verantwoordingen resteren in onze controle geen onzekerheden ten aanzien van de prestatielevering.

Voor een nadere toelichting verwijzen we naar de paragraaf sociaal domein verderop in dit hoofdstuk.

Single Information Single Audit (SiSa)

In de jaarrekening wordt verantwoording afgelegd voor ontvangen specifieke uitkeringen en gerelateerde bestedingen door middel van de SiSa-bijlage. Het Rijk en provincies maken in toenemende mate gebruik van deze specifieke uitkeringen. Het afzonderlijk verantwoorden van deze specifieke regelingen zorgt voor de ambtelijke medewerkers voor een verzwaring van de administratieve lasten. De controledruk neemt zowel voor de ambtelijke organisatie als voor ons als accountant toe. Voor een nadere toelichting op de uitkomsten van de controle verwijzen wij naar bijlage B.

Frauderisicoanalyse

De gemeente heeft een frauderisicoanalyse opgesteld. Wij adviseren het college om dit periodiek te bespreken, zodat deze analyse een zichtbaar en vast onderdeel van de interne beheersomgeving wordt.

Rechtmatigheids- verantwoording

Uit onze werkzaamheden voor de rechtmatigheidsverantwoording zijn geen bevindingen gebleken. In de opgenomen toelichtingen van het college hebben we geen afwijkingen geconstateerd en achten we de werkzaamheden van het college toereikend om tot een oordeel te komen. Voor een nadere toelichting verwijzen we u naar het hoofdstuk rechtmatigheidsverantwoording in dit verslag.

Inleiding

Samenvatting

Kernpunten van de
controle

Rechtmatigheids-
verantwoording

Analyse vermogen en
resultaat

Interne beheersing en
automatisering

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Kernpunten van onze jaarrekeningcontrole – Algemeen (3/3)

Wet Normering Topinkomens (WNT)

De Wet Normering Topinkomens (WNT) is in werking getreden met ingang van 1 januari 2013. De WNT regelt niet alleen de openbaarmaking van topinkomens in de publieke en semipublieke sector, maar stelt ook maxima aan de hoogte van de bezoldiging van topfunctionarissen en tevens aan de ontslagvergoedingen. Met ingang van 1 januari 2013 is bij wet vastgelegd dat rechtspersonen of organisaties die volledig of in aanzienlijke mate uit publieke middelen zijn gefinancierd, beloningen van topfunctionarissen openbaar dienen te maken, ook als deze de in de wet gestelde maximale bezoldiging van € 246.000 niet te boven gaan. Daarnaast dient u het salaris openbaar te maken van overige medewerkers (inclusief – wanneer aan bepaalde voorwaarden is voldaan – ingehuurd personeel) die een bezoldiging ontvangen boven deze norm. Ten slotte stelt de WNT een aantal overige eisen, zoals een maximale ontslagvergoeding voor topfunctionarissen van € 75.000.

Uit de werkzaamheden blijkt dat in 2025 voor de topfunctionarissen en overige medewerkers geen sprake is van een overschrijding van de grensbedragen en dat de WNT juist is verantwoord in de jaarstukken.

Analyse vermogen en resultaat

Het gerealiseerde positieve resultaat (inclusief de mutaties in de reserves) bedraagt € 16.693.000 versus een begroot negatief resultaat (na wijzigingen) van € 3.067.000. Het voordeligere resultaat ten opzichte van de gewijzigde begroting is door het college nader toegelicht op pagina 9 van de jaarstukken en bij de afzonderlijke programma's. De belangrijkste afwijkingen betreffen:

• Winstuitkering vanuit Industrieschap Medel	€ 17,5 miljoen voordeel (progr. Economie)
• Minder lasten bij progr. Fysieke leefomgeving	€ 1,1 miljoen voordeel (m.n. onderhoud)
• Minder lasten verkeer en vervoer	€ 1,3 miljoen voordeel
• Hogere kosten Jeugdzorg	€ 0,5 miljoen nadeel
• Mutatie reserves programma 7	€ 3,4 miljoen nadeel

In hoofdstuk 4 'Analyse vermogen en resultaat' van dit verslag gaan wij nader in op het resultaat en de ontwikkeling van het (weerstand)vermogen.

Inleiding

Samenvatting

Kernpunten van de
controle

Rechtmatigheids-
verantwoording

Analyse vermogen en
resultaat

Interne beheersing en
automatisering

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Kernpunten van onze jaarrekeningcontrole - Grondexploitaties

Algemeen

De grondexploitaties van de gemeente Neder-Betuwe hebben zich in 2025 als volgt ontwikkeld:

Onderhanden werk waaronder bouwgronden in exploitatie	Boekwaarde 01-01-2025	Balanswaarde 01-01-2025	Vermeerderingen	Verminderingen	Saldo boekwaarde	Winst uitname	Boekwaarde 31-12-2025	Voorziening verlieslatend complex	Balanswaarde 31-12-2025
Bouwgrond in exploitatie									
Herenland Opheusden	1.333	914	42		1.375		1.375	433	942
ABC terrein	-205	-205	217		12	-12	0	0	0
Herenland West	1.370	1.370	59		1.429	12	1.441	0	1.441
Bonegraaf Oost	-813	-813	-2	100	-915	-22	-937	0	-937
Poort van Ochten	175	175	90		265		265	0	265
Totaal bouwgronden in exploitatie	1.860	1.441	406	100	2.166	-22	2.144	433	1.711

Wij hebben de grondexploitaties 2025 gecontroleerd. Samenvattend concluderen wij:

1. De gemeente heeft voor alle BIE (bouwgronden in exploitatie) een individueel en geactualiseerd exploitatieplan opgesteld.
 2. In 2025 is voor het complex Herenland-west tussentijds € 12.000 winst genomen en voor complex Bonegraaf-oost is tussentijds € 22.000 winst teruggenomen.
 3. Het ABC terrein is afgesloten met een negatief resultaat van € 12.000.
 4. Er is een totale verliesvoorziening van € 433.000 voor project Herenland Opheusden.
- De gemeente Neder-Betuwe heeft, evenals voorgaande jaren, projectbegrotingen opgesteld die inzicht geven in de verwachte kosten en opbrengsten per project. De kostenstijgingen zijn geschat op 3%. De stijging van de opbrengsten zijn geschat op 3% - 3,5% (wonen) en 1% (bedrijven). De rekenrente is toegerekend op 1%. Wij zijn van mening dat de projectbegrotingen zijn gebaseerd op valide uitgangspunten.

Gehanteerde parameters

Tussentijdse winstneming

In de notitie grondexploitaties van de commissie BBV is het volgende opgenomen: "Het voorzichtigheidsbeginsel leidt ertoe dat realisatie van winst moet worden uitgesteld tot daarover voldoende zekerheid bestaat." Dit betekent echter niet dat pas winst moet worden genomen bij het afsluiten van het grondexploitatiecomplex. Voor winstneming geldt de percentage of completion methode: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd moet tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen. Hiervoor moet het resultaat op de grondexploitatie wel op betrouwbare wijze kunnen worden ingeschat.

Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:

1. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat; én
2. De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht; én
3. De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

Op basis van bovenstaande voorwaarden is vastgesteld dat in 2025 op 2 complexen een tussentijdse winst of verlies verantwoord is voor in totaal € 36.000. Wij verwijzen naar de specificatie hierboven en die is opgenomen in de paragraaf grondbeleid in het jaarverslag.

Inleiding

Samenvatting

Kernpunten van de controle

Rechtmatigheidsverantwoording

Analyse vermogen en resultaat

Interne beheersing en automatisering

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Kernpunten van onze jaarrekeningcontrole – Voorzieningen (1/2)

Voorzieningen - algemeen

Wij hebben gecontroleerd of de voorzieningen van de gemeente Neder-Betuwe toereikend zijn. Daarbij hebben we specifiek beoordeeld of de gevormde voorzieningen voldoen aan de eisen en voorwaarden van het BBV. In artikel 44 van het BBV is opgenomen dat voorzieningen (alleen) gevormd moeten worden voor:

1. Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten.
2. Op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten.
3. Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.
4. Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden.

Overigens geldt dat altijd voldoende onderbouwing aanwezig dient te zijn alvorens een voorziening gevormd mag worden. Voor de opgenomen voorzieningen in de jaarrekening hebben wij deze ontvangen.

Voorziening pensioen wethouders

Deze voorziening heeft per ultimo 2025 een stand van € 1.642.000.

Deze voorziening is enerzijds onderbouwd met een berekening van Pensioenadviseur Montae & Partners en anderzijds met de jaarlijkse actuariële berekeningen van Visma Idella. Montae & Partners hanteren de uitgangspunten zoals ABP die voorschrijft. Hun berekening is in de loop van 2025 gemaakt.

De actuariële berekeningen van Visma Idella zijn naar de stand van 31-12-2025 bepaald. Bij het opstellen van de berekeningen gebruikt Visma Idella de volgende parameters:

Rekenrente: 2,954%
Sterftetabel: GBV 18-23

De berekeningsdatum en gebruikte rekenrente zijn in lijn met de aanwijzingen die het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft voorgeschreven. Tevens is rekening gehouden met de indexatie van de pensioenen en de dekkingsgraad van 123,5% voor de inkoop bij ABP per 1-1-2028 conform de aanwijzingen van de commissie BBV.

Daarnaast is in 2025 het kapitaal toegevoegd dat is gestort door verzekeraar ASR voor de reeds ingegane pensioenen. Opgemerkt wordt dat de gemeente Neder-Betuwe, als gevolg van voornoemde wijzigingen, in 2025 in totaal € 1.232.000 aan de pensioenvoorziening heeft toegevoegd. Daarnaast is er voor € 30.000 aan de voorziening onttrokken.

Wanneer u in de toekomst alleen de berekeningen van Visma Idella wil hanteren, adviseren wij om dezelfde uitgangspunten te gebruiken die ABP hanteert.

Inleiding

Samenvatting

Kernpunten van de controle

Rechtmatigheids-verantwoording

Analyse vermogen en resultaat

Interne beheersing en automatisering

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Kernpunten van onze jaarrekeningcontrole – Voorzieningen (2/2)

Voorziening riolering

De gemeente Neder-Betuwe classificeert de voorziening riolering als een voorziening artikel 44 lid 2 van het BBV (van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden). De mutatie op deze voorzieningen betreft het resultaat op het product riolering. Het resultaat op dit product bestaat enerzijds uit de ontvangen heffingen en anderzijds uit de kapitaallasten van de geïnvesteerde bedragen in riolering en de kosten voor klein en groot onderhoud aan de rioleringen. Deze verwerkingswijze is conform het BBV.

Voor de rioolheffing is het tarief wel kostendekkend gebleken. Wij adviseren u om jaarlijks te monitoren op basis van het GRP of de omvang van de voorziening riolering toereikend is c.q. blijft om de resultaten uit het product Riolering te kunnen dekken.

Inleiding

Samenvatting

Kernpunten van de controle

Rechtmatigheids-
verantwoording

Analyse vermogen en
resultaat

Interne beheersing en
automatisering

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Kernpunten van onze jaarrekeningcontrole – Sociaal domein

Algemeen

Het college van de gemeente Neder-Betuwe is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarrekening. Voor het sociaal domein is de gemeente echter afhankelijk van diverse partijen, zoals de Sociale Verzekeringsbank (SVB) en tal van zorgaanbieders. Om verantwoording af te kunnen leggen over de lasten die samenhangen met het sociaal domein is de gemeente daarom afhankelijk van het verkrijgen van betrouwbare verantwoordingsinformatie van deze partijen.

Productie- verantwoordingen

Uw gemeente heeft voor de financiële verantwoording van de Jeugdzorg en WMO een aansluiting gemaakt tussen de financiële administratie en zorgadministratie op basis van het berichtenverkeer. Tot slot is er aansluiting gezocht met de ontvangen productieverantwoordingen van de zorgleveranciers.

De productieverantwoordingen worden voorzien van een controleverklaring. Op het moment dat de controleverklaring een goedkeurend oordeel heeft, hebben wij voldoende zekerheid over de getrouwheid van deze kosten WMO en Jeugdzorg inclusief prestatieverklaring.

Voor de bestedingen zonder productieverantwoording en goedkeurende controleverklaring heeft de gemeente verbijzonderde interne controle werkzaamheden uitgevoerd om de nauwkeurigheid van de lasten vast te stellen. We constateren dat aanvullende werkzaamheden zijn uitgevoerd om prestatielevering vast te stellen. Op basis hiervan is voor de bestedingen zonder productieverantwoording en goedkeurende controleverklaring door de gemeente voldoende zekerheid verkregen.

Inleiding

Samenvatting

Kernpunten van de
controle

Rechtmatigheids-
verantwoording

Analyse vermogen en
resultaat

Interne beheersing en
automatisering

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Verantwoordelijkheden m.b.t. fraude

Uw verantwoordelijkheid

- De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en detecteren van fraude berust bij de met governance belaste personen en het college. Deze verantwoordelijkheid betreft ook het opzetten en onderhouden van interne beheersmaatregelen met betrekking tot de betrouwbaarheid van de financiële rapportage, de werking van de bedrijfsvoering en naleving van de van toepassing zijnde wet- en regelgeving.
- Het uitvoeren, vastleggen en actualiseren van de frauderisicoanalyse als geïntegreerd onderdeel van de bij uw gemeente in gebruik zijnde interne beheersing, een evaluatie van de mogelijke impact en waarschijnlijkheid van frauderisico's en de ondernomen acties om frauderisico's te beperken, inclusief de risico's van omkoping, corruptie en frauderisico's met betrekking tot cybersecurity.
- Het waarborgen dat de cultuur en de omgeving van uw gemeente integer zijn en ethisch gedrag bevorderen.
- Het onderzoeken van iedere vermeende of vermoede misstand die onder de aandacht van de met governance belaste personen en het college wordt gebracht; en
- Daarnaast zijn de met governance belaste personen verantwoordelijk voor het monitoren van het risico op managementfraude, voor het bepalen of de interne beheersmaatregelen voldoende zijn om frauderisico's te identificeren, voor de beoordeling van de competentie en integriteit van zichzelf en van het overige management en voor het versterken van een cultuur van integriteit en ethisch gedrag.

Onze verantwoordelijkheid

- Wij hebben een fraudediscussie gevoerd en bevestigingen verkregen van de met governance belaste personen, het college en anderen binnen de gemeente ten aanzien van de interne beheersing, risico-inschattingen (inclusief de processen om de risico's op fraude in de gemeente te identificeren en erop in te spelen), en eventuele kennis met betrekking tot fraude of vermoede fraude.
- Verder hebben wij het college verzocht om informatie die het eventueel aan zijn werknemers heeft meegedeeld over haar visie op bedrijfspraktijken en ethisch gedrag.
- Daarnaast hebben wij inzicht verkregen in de wijze waarop de met governance belaste personen toezicht uitoefenen op de door het college gevolgde processen om de risico's op fraude te identificeren en hierop in te spelen.
- Wij hebben de geplande controlewerkzaamheden besproken met de met governance belaste personen.
- Wij moeten adequaat reageren op tijdens de controle geconstateerde (vermoede) fraude.
- Wij rapporteren over onze gevolgde controleaanpak met betrekking tot fraude(risico's) in de controleverklaring.

Geen aanwijzingen

Tijdens onze controlewerkzaamheden zijn geen aanwijzingen van fraude onder onze aandacht gekomen. De werkzaamheden voor de frauderisico's zijn opgenomen in de volgende sectie van significante (fraude)risico's.

Inleiding

Samenvatting

Kernpunten van de controle

Rechtmatigheids-verantwoording

Analyse vermogen en resultaat

Interne beheersing en automatisering

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Significante (fraude)risico's

Risico	Uitgevoerde controlewerkzaamheden
Het doorbreken van interne beheersingsmaatregelen door het management	Het risico op het doorbreken van interne beheersingsmaatregelen door het college van burgemeester en wethouders hebben wij ondervangen door het selecteren van journaalposten op basis van risicocriteria, zoals de memoriaalboekingen en de schattingsposten. Deze journaalposten alsook de belangrijke schattingen van het college van burgemeester en wethouders, zoals de waardering van vaste activa en debiteuren en de volledigheid van de voorzieningen, hebben wij in detail gecontroleerd. Eveneens hebben wij de opzet en implementatie geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing in de processen voor het genereren en verwerken van journaalposten en het maken van schattingen.

Inleiding

Samenvatting

Kernpunten van de controle

Rechtmatigheidsverantwoording

Analyse vermogen en resultaat

Interne beheersing en automatisering

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

3. Rechtmatigheidsverantwoording

Jaarrekening - Rechtmatigheidsverantwoording (1/3)

Conclusie rechtmatigheid

In de jaarrekening (pagina 192 e.v.) heeft het college de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen. In de paragraaf bedrijfsvoering (pagina 168 e.v.) wordt een nadere toelichting gegeven op de totstandkoming van de rechtmatigheidsverantwoording.

Het college concludeert dat de rechtmatigheidsfouten de door de raad vastgestelde verantwoordingsgrens overstijgen. De geconstateerde bevindingen zien toe op:

- Begrotingsrechtmatigheid € 1.835.000.
- Voorwaardencriterium € 943.000.

Op basis van onze werkzaamheden kunnen wij instemmen met de conclusie van het college en constateren wij dat de rechtmatigheidsverantwoording een getrouwe weergave biedt. In dit hoofdstuk geven wij een nadere toelichting voor de relevante onderdelen.

Verantwoordings- en rapportagegrens

De verantwoordingsgrens dient binnen een bandbreedte van 0% en 2% van de totale lasten van de gemeente te vallen, exclusief eventuele toevoegingen aan de reserves.

We hebben vastgesteld dat de gemeenteraad de verantwoordingsgrens heeft vastgesteld op 2% van de totale lasten. De rapporteringsgrens is vastgesteld op € 75.000. Het besluit accountantscontrole decentrale overheden hanteert voor de controle op de getrouwheid eveneens een (maximaal) percentage van 2% van de totale lasten voor fouten.

Normen en toetsingskader

Het normenkader voor de rechtmatigheidsverantwoording betreft uw inventarisatie van de voor de verantwoording relevante wet- en regelgeving. Het normenkader heeft u voor 2025 geactualiseerd op basis van wijzigingen in wet- en regelgeving en is door de gemeenteraad vastgesteld op 26 februari 2026. Uw inventarisatie van regelgeving bestaat uit externe- en eigen regelgeving. We constateren dat u de actualisatie nauwkeurig heeft uitgevoerd en dat het normenkader aansluit op de geldende externe- en eigen regelgeving.

Het operationaliseren van het normenkader is een taak van het college en wordt vastgelegd in een toetsingskader. In het toetsingskader is per wet/regeling/verordening vastgelegd welke artikelen relevant zijn voor de toetsing. Uw gemeente heeft ervoor gekozen geen toetsingskader vast te stellen, waardoor de operationalisatie van het normenkader niet inzichtelijk is gemaakt voor de gemeenteraad. Op basis van de kadernota rechtmatigheid bent u niet verplicht het toetsingskader vast te stellen, maar we adviseren u voor volgend jaar een toetsingskader vast te stellen, zodat duidelijk is op welke onderdelen uw rechtmatigheidscontroles toezien.

Inleiding

Samenvatting

Kernpunten van de controle

Rechtmatigheidsverantwoording

Analyse vermogen en resultaat

Interne beheersing en automatisering

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Jaarrekening - Rechtmatigheidsverantwoording (2/3)

Begrotingscriterium

De gemeenteraad bepaalt zelf op welk niveau de budgetten in de begroting en investeringen worden geautoriseerd. Dit gebeurt door middel van de begroting en via de verordening op het financieel beheer ex artikel 212 van de Gemeentewet.

Ten aanzien van de begrotingsrechtmatigheid heeft het college afwijkingen geconstateerd en daarbij, in lijn met de criteria die zijn vastgesteld in financiële verordening, geconcludeerd of er sprake is van acceptabele afwijkingen. De uitkomsten van deze analyse hebben wij onderstaand samengevat:

Soort	Vershil	Oordeel college
Overschrijdingen exploitatie programma's	€ 1.701.000	Onrechtmatig
Overschrijdingen investeringskredieten	€ 134.000	Onrechtmatig
TOTAAL	€ 1.835.000	
Totaal van bovenstaande begrotingsafwijkingen die passen binnen de afspraken met de raad en derhalve als acceptabel zijn aangemerkt	€ 1.612.000	Acceptabel

Misbruik en Oneigenlijk (M&O) gebruik criterium

De rechtmatigheidseis betreft ook de toetsing op juistheid en volledigheid van de gegevens, die door de belanghebbenden zijn verstrekt om het voldoen aan voorwaarden aan te tonen. Dit ter voorkoming en bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik van wet- en regelgeving (M&O-criterium).

Om misbruik en oneigenlijk gebruik van overheidsgelden te voorkomen, zijn functionerende beheersmaatregelen nodig. Het gaat er bij het M&O-criterium om dat in de organisatie effectieve maatregelen zijn getroffen om misbruik te voorkomen, dan wel op te sporen, en dat vigerende wet- en regelgeving duidelijk is, aangepast is aan actuele omstandigheden en te handhaven is. Om dit te bewerkstelligen is een mix van maatregelen nodig.

Neder-Betuwe heeft een nota M&O-beleid vastgesteld met de algemene uitgangspunten en de filosofie van de gemeente met betrekking tot het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Deze monden uit in de keuzes die de gemeente ter zake maakt. De uitwerking daarvan in (een mix van) concrete beheersmaatregelen moet geïntegreerd zijn in de administratieve organisatie/interne controle van de gemeente.

Vanuit de verbijzonderde interne controle zijn diverse deelwaarnemingen verricht ten aanzien van het rechtmatigheidsaspect. De uitgevoerde werkzaamheden geven geen indicatie tot een rechtmatigheidsfout. Ook uit onze werkzaamheden ten aanzien van de getrouwheid blijken geen bevindingen die indicatie geven tot een fout in het kader van het M&O-criterium.

Inleiding

Samenvatting

Kernpunten van de controle

Rechtmatigheidsverantwoording

Analyse vermogen en resultaat

Interne beheersing en automatisering

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Jaarrekening - Rechtmatigheidsverantwoording (3/3)

Voorwaardencriterium

Het voorwaardencriterium heeft betrekking op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De eisen/voorwaarden zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgeving en hebben betrekking op aspecten als doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur.

In de hierna volgende paragrafen worden de voorwaarden met de hoogste impact / risico binnen de jaarrekening nader toegelicht.

Voorwaardencriterium – Aanbestedings-rechtmatigheid

De regels over aanbesteden staan in de Aanbestedingswet 2012 en het Aanbestedingsbesluit. Om de rechtmatigheid van de aanbestedingen vast te stellen heeft u een analyse uitgevoerd op de verstrekte inkoopopdrachten over een periode van vier jaar. In de analyse heeft u beoordeeld of de opdrachten tijdig zijn aanbesteed. Voor de aanbestede opdrachten is beoordeeld of de realisatie van de inkoopopdracht aansluit op de aanbesteding. Ten aanzien van het onderliggende proces van toetsing hebben wij geconstateerd dat de toetsing gedurende het jaar door de gemeente is uitgevoerd.

Er zijn een aantal afwijkingen van de Europese aanbestedingsrichtlijnen geconstateerd, met een totaal inkoopvolume in 2025 van € 943.000. Het totale bedrag aan onrechtmatigheden met betrekking tot het voorwaardencriterium is correct opgenomen in de door het college opgestelde rechtmatigheidsverantwoording ten behoeve van het boekjaar 2025.

Voorwaardencriterium - Wet Fido, schatkistbankieren, Ufdo en Ruddo

De Wet financiering decentrale overheden (Fido) en onderliggende regelingen in de vorm van Regeling schatkistbankieren decentrale overheden, Uitvoeringsregel financiering decentrale overheden (Ufdo) en Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo), bevatten regels die de risico's voor lokale overheden moeten beperken bij lenen en beleggen. Aan deze overtredingen van de Wet fido zijn in veel gevallen geen (directe) financiële gevolgen verbonden. Uit de werkzaamheden van de verbijzonderde interne controle (VIC) blijken geen bevindingen aanwezig te zijn.

Proces van totstandkoming

De rechtmatigheidsverantwoording komt in belangrijke mate tot stand door de werkzaamheden van de VIC. Het proces is navolgbaar en gebaseerd op de Kadernota Rechtmatigheid 2025. Hierbij hebben wij geen leemtes geconstateerd.

Inleiding

Samenvatting

Kernpunten van de controle

Rechtmatigheids-verantwoording

Analyse vermogen en resultaat

Interne beheersing en automatisering

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

4. Analyse vermogen en resultaat

Jaarverslag – Kwaliteit toelichtingen en belangrijkste kengetallen

Jaarverslag voldoet aan eisen BBV

In het BBV zijn diverse eisen opgenomen voor de vorm en inhoud van het jaarverslag. Wij hebben vastgesteld dat uw jaarverslag voldoet aan de eisen die het BBV hieraan stelt.

Kwaliteit paragrafen

De paragrafen in de jaarstukken voldoen aan de gestelde eisen en geven een nadere toelichting over het door gemeente Neder-Betuwe gevoerde beleid.

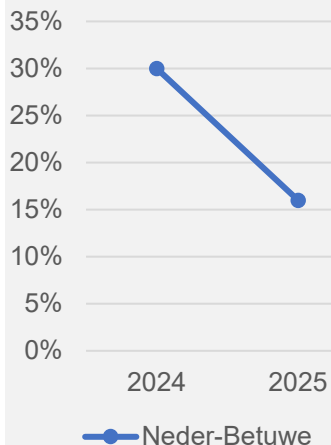
Verenigbaarheid jaarrekening en jaarverslag

Wij zijn verplicht vast te stellen of wij op grond van de tijdens de controle verkregen informatie onjuistheden of tegenstrijdigheden hebben geconstateerd tussen de jaarrekening en het jaarverslag die gebruikers van de jaarstukken zouden kunnen beïnvloeden. Dit is naar onze mening niet het geval.

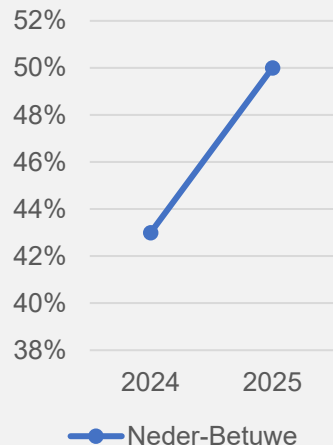
Informatiewaarde

We hebben de informatiewaarde van uw jaarstukken gebaseerd op de inzichtelijkheid, concreetheid en kwaliteit van de analyses vanuit het perspectief van de gemeenteraad. De inzichtelijkheid is toereikend en heeft de aandacht van het college.

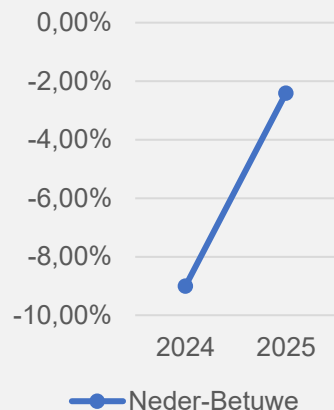
Netto schuldquote

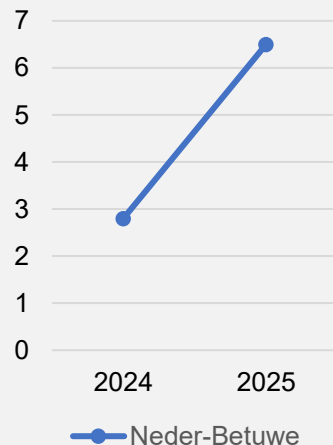
Solvabiliteit

Structurele exploitatieruimte

Weerstandsratio

Inleiding

Samenvatting

Kernpunten van de controle

Rechtmatigheidsverantwoording

Analyse vermogen en resultaat

Interne beheersing & automatisering

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Jaarverslag – Toelichting kengetallen

Relatie tussen kengetallen

Uit de combinatie van de kengetallen kan een beeld worden verkregen van de financiële positie van uw gemeente. Daarbij kan ook inzichtelijk worden gemaakt wat de oorzaak is van uw financiële positie. De analyse van de weerstandsratio en de financiële kengetallen is een onderdeel van het jaarverslag en de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Vanuit onze controlerende rol is vastgesteld of het jaarverslag (en dus deze paragraaf) niet strijdig is met de jaarrekening en geen materiële onjuistheden bevat.

Weerstandsvermogen

Ten einde een oordeel te geven over de financiële positie van de gemeente dienen naast het eigen vermogen ook de risico's, zoals opgenomen in de risicoparagraaf, te worden betrokken. In de jaarrekening zijn de risico's weergegeven in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Evenals voorgaande jaren worden de risico's periodiek geactualiseerd zodat een actueel inzicht bestaat in de risico's. In de jaarrekening 2025 is de actuele stand van zaken ten aanzien van de risico's opgenomen en laat zich als volgt samenvatten:

	2024	2025
Benodigde weerstandscapaciteit op basis van risico-inventarisatie	€ 3.951.000	€ 5.553.000
Weerstandscapaciteit	€ 11.241.000	€ 36.053.000

Wij zijn van mening dat de integrale risicobenadering en de financiële vertaling van de verwachte risico's in 2025 op een adequate wijze heeft plaatsgevonden. Op basis van een weerstandratio van 6,5 (2024: 2,8) kan de weerstandscapaciteit van de gemeente als 'uitstekend' worden aangemerkt. Uw gemeente heeft voldoende ruimte om de risico's met de algemene reserve te kunnen opvangen.

Financiële kengetallen

De totale vermogenspositie wordt onder andere tot uitdrukking gebracht door middel van het solvabiliteitspercentage. Dit percentage wordt bepaald door het eigen vermogen te delen door het balanstotaal. Ultimo 2025 bedraagt dit solvabiliteitspercentage 50% (2024: 43% waarmee de norm van > 50% (minst risicovol) van de Provincie Gelderland net wordt behaald. Uw gemeente valt in de categorie A en derhalve wordt de financiële positie op basis van de solvabiliteit als goed beschouwd.

De netto schuldquote bedraagt 16% (2024: 30%). De ratio geeft aan in hoeverre de schulden meer bedragen dan de jaarlijkse inkomsten. Wij stellen vast dat ruim wordt voldaan aan de norm van < 90% van de provincie Gelderland. Dit kengetal valt derhalve positief uit voor de gemeente en wordt als een laag risico onderkend.

Voor een nadere toelichting verwijzen wij u naar het hoofdstuk financiële kengetallen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Inleiding

Samenvatting

Kernpunten van de controle

Rechtmatigheidsverantwoording

Analyse vermogen en resultaat

Interne beheersing & automatisering

Externe ontwikkelingen

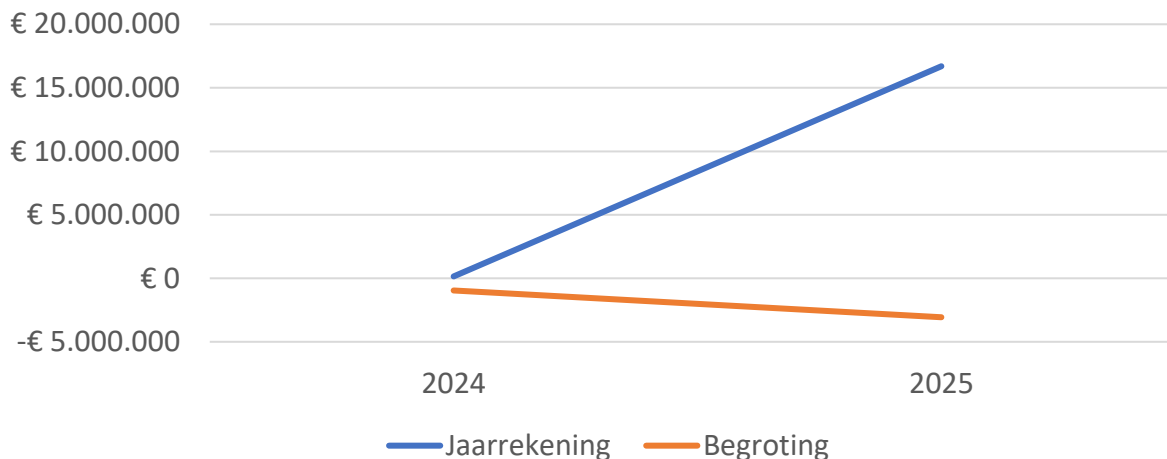
Bijlagen

Jaarverslag – Voorspellend vermogen

Structurele exploitatieruimte

Uit de jaarstukken blijkt dat de structurele exploitatieruimte -2,4% bedraagt. Op basis van dit kengetal heeft Neder-Betuwe, met de momentopname van de jaarrekening 2025, een nauwelijks wendbare begroting. De huidige meerjarenbegroting laat voor de jaarschijven 2027 en 2028 een structurele exploitatieruimte zien lager dan 0%, waardoor de wendbaarheid richting de toekomst ook beperkt is.

Resultaat versus gewijzigde begroting

Analyse

De grafiek hierboven laat het verschil tussen het begrote- en gerealiseerde saldo van baten en lasten over de afgelopen twee jaren zien. Hierbij valt op dat de realisatie in 2025 (fors) voordeliger is uitgevallen dan was begroot (na wijzigingen).

Voor het boekjaar 2025 zijn de belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de gewijzigde begroting door het college nader toegelicht op taakveld niveau op pagina 9 van de jaarstukken. De belangrijkste afwijkingen vanuit de programma toelichtingen betreffen:

- Winstuitkering vanuit Industrieschap Medel € 17,5 miljoen voordeel (progr. Economie)
- Minder lasten bij progr. Fysieke leefomgeving € 1,1 miljoen voordeel (m.n. onderhoud)
- Minder lasten verkeer en vervoer € 1,3 miljoen voordeel
- Hogere kosten Jeugdzorg € 0,5 miljoen nadeel
- Mutatie reserves programma 7 € 3,4 miljoen nadeel

Wij vragen uw aandacht voor het verbeteren van het voorspellende vermogen van de gemeente, ook met het oog op de begrotingsrechtmatigheid (zie ook pagina 18 van dit verslag). Door periodieke monitoring van budgetten kan scherper worden gebudgetteerd en kunnen ontwikkelingen die gedurende het boekjaar plaatsvinden in begrotingswijzigingen worden geformaliseerd.

Inleiding

Samenvatting

Kernpunten van de controle

Rechtmatigheidsverantwoording

Analyse vermogen en resultaat

Interne beheersing & automatisering

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

5. Interne beheersing & automatisering

Samenvatting interne beheersing en automatisering

Samenvatting bevindingen managementletter 2025

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole 2025 hebben wij in het najaar van 2025 de tussentijdse (interim) controle uitgevoerd.

Deze interim-controle is primair gericht op de bedrijfsvoering binnen de gemeente Neder-Betuwe en met name gericht op de opzet, het bestaan en de werking van maatregelen van administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IB), voor zover van belang voor onze controle op de betrouwbaarheid van de in de jaarrekening opgenomen gegevens. Onze bevindingen, voortvloeiend uit de interim-controle, zijn vastgelegd in onze managementletter van d.d. 5 december 2025.

Uit onze interim-controle blijkt dat de gemeente Neder-Betuwe haar zaken beheersmatig voldoende op orde heeft, voor zover wij dat beoordelen in het licht van de jaarrekeningcontrole, zie hiervoor ook de onderstaand tabel met onze procesmonitor. Ons beeld is dat de administratieve organisatie en interne beheersing (de controles binnen de processen, gecombineerd met de verbijzonderde interne controles) van de gemeente voldoet aan de daaraan te stellen eisen. Voor onze specifieke bevindingen en overige aanbevelingen (verbeterpunten) verwijzen wij u naar de genoemde managementletter.

Bedrijfsvoeringsprocessen	Onvoldoende	Voldoende	Goed
Planning- & control Financial reporting			
Inkopen EU-aanbestedingen			
Betalingsverkeer Treasury			
Personeel en salarisadministratie			
AVG en Privacy			
Belastingen en lokale heffingen			
Omgevingsvergunningen			
Subsidieverstrekingen			
Sociaal domein WMO en Jeugdwet			
Participatiewet Uitkeringen			
IT en informatiebeveiliging			
Fraude en corruptie			
SiSa			
Grondexploitaties			

2024

2025

Inleiding

Samenvatting

Kernpunten van de controle

Rechtmatigheids-verantwoording

Analyse vermogen en resultaat

Interne beheersing & automatisering

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Samenvatting interne beheersing en automatisering

Betrouwbaarheid en continuïteit van de automatiserings-omgeving

Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan. Onze bevindingen daaromtrent raken dan ook slechts die onderdelen, die wij onderzocht hebben in het kader van de jaarrekening, wat wil zeggen dat wij ter zake geen volledigheid pretenderen.

Op grond van artikel 393 lid 4, Titel 9 Boek 2 BW rapporteren wij onze bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking in dit verslag. Hierbij dient opgemerkt te worden dat de controle van de jaarrekening niet specifiek is gericht op de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Daarnaast maken wij in onze controleaanpak de afweging voor welke processen en stromen wij een gegevensgerichte aanpak passend vinden en voor welke processen en stromen wij in belangrijke mate steunen op de geautomatiseerde gegevensverwerking.

Wij zijn van mening dat voldoende maatregelen zijn getroffen om de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking en informatievoorziening te waarborgen. Wel hebben wij in onze management letter enkele adviespunten ten aanzien van IT.

Inleiding

Samenvatting

Kernpunten van de controle

Rechtmatigheids-verantwoording

Analyse vermogen en resultaat

Interne beheersing & automatisering

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

6. Externe ontwikkelingen

Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg: wat betekent dit voor uw gemeente?

Per 1 januari 2025 is de Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg in werking getreden. Deze wet brengt een aantal belangrijke wijzigingen met zich mee voor gemeenten en gemeenschappelijke regelingen. In dit artikel zetten wij de belangrijkste verplichtingen voor u als bestuurder op een rij.

Regionale samenwerking en inkoop

De wet verankert de verplichting tot regionale samenwerking in de Jeugdwet. Gemeenten zijn voortaan verplicht samen te werken wanneer dat bijdraagt aan een doeltreffende en doelmatige uitvoering van de wet. Concreet betekent dit dat gemeenten worden ingedeeld in regio's en verplicht zijn een gemeenschappelijke regeling te treffen voor de inkoop en subsidiëring van specialistische jeugdhulp en gecertificeerde instellingen.

Daarnaast dient elke gemeente een regiovisie op te stellen. Hierin dient onder meer de aanpak van wachttijden te worden uitgewerkt en moet inspraak van jeugdigen en hun wettelijk vertegenwoordigers zijn geborgd.

Het verdient aanbeveling om ook de administratieve processen op regionaal niveau te organiseren. Dit geldt zowel voor gemeenten zelf als voor jeugdhulpinstellingen en gecertificeerde instellingen die regionale samenwerking (verder) overwegen.

Wanneer treden deze verplichtingen in werking?

De verplichtingen rondom regionale samenwerking en inkoop gelden formeel per 1 januari 2027. Zij zijn op dit moment dus nog niet van kracht. Dat neemt niet weg dat de voorbereidingen dit jaar al in volle gang moeten zijn om tijdig aan de nieuwe eisen te voldoen.

Wat betekent dit voor uw gemeente?

De komst van deze wet vraagt om gerichte actie. Gemeenten staan voor de opgave om de komende periode de samenwerking in de regio vorm te geven, de governance te regelen via een gemeenschappelijke regeling en een gedragen regiovisie te ontwikkelen. Een goede voorbereiding is daarbij essentieel.

Wilt u weten hoe uw gemeente zich het beste kan voorbereiden op deze nieuwe verplichtingen? Onze adviseurs denken graag met u mee.

Inleiding

Samenvatting

Kernpunten van de
controle

Rechtmatigheids-
verantwoording

Analyse vermogen en
resultaat

Interne beheersing &
automatisering

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Gewijzigd accountantsprotocol Jeugdwet en Wmo: wat betekent dit voor uw gemeente?

Begin november 2025 heeft COPRO het vernieuwde accountantsprotocol voor de financiële verantwoording Jeugdwet en Wmo vastgesteld. Ten opzichte van het protocol van 2024 zijn twee inhoudelijke wijzigingen doorgevoerd die direct gevolgen hebben voor gemeenten.

Gecombineerde materialiteit en rapportagetolerantie

Waar voorheen afzonderlijke percentages golden voor afwijkingen en onzekerheden, zijn deze samengevoegd tot één gecombineerd percentage. Hiermee sluit het protocol aan op het gewijzigde Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en het Handboek Auditing Rijksoverheid (HARO).

Verhoogde omzetgrens

De omzetgrens voor verantwoording en controle is in 2025 verhoogd van € 125.000 naar € 200.000. Dit is een tussenstap richting de verdere verhoging van de ondergrenzen van het Uniform Subsidiekader per verantwoordingsjaar 2027. Omdat veel gemeenten in hun contracten met zorgaanbieders verwijzen naar het bedrag uit het accountantsprotocol, heeft deze verhoging directe praktische gevolgen: minder zorgaanbieders zijn voortaan verplicht een controleverklaring bij hun productieverantwoording te overleggen.

Aandachtspunt voor gemeenten

Deze verlaging van het aantal verplichte controleverklaringen betekent dat gemeenten zelf meer werkzaamheden moeten verrichten om voldoende zekerheid te verkrijgen over de prestatielevering in het sociaal domein. Het is dan ook verstandig om uw interne controleproces hierop tijdig aan te passen en te beoordelen of aanvullende beheersmaatregelen noodzakelijk zijn.

Inleiding

Samenvatting

Kernpunten van de
controle

Rechtmatigheids-
verantwoording

Analyse vermogen en
resultaat

Interne beheersing &
automatisering

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Externe ontwikkelingen (3/5)

EU Cyber Resilience Act (CRA)

De EU Cyber Resilience Act (CRA) stelt dwingende cybersecurity-eisen aan producten met digitale elementen. Dit raakt een breed spectrum aan producten, variërend van software en SaaS-oplossingen tot IoT-apparaten en hardware. Hoewel de meeste verplichtingen pas vanaf 11 december 2027 gelden, gaan de meldplichten voor incidenten en kwetsbaarheden al in vanaf 11 september 2026. De verordening beoogt de digitale veiligheid in de gehele toeleveringsketen te verhogen. Voor fabrikanten, ontwikkelaars en distributeurs houdt dit in:

- Security by Design: Cybersecurity moet in de gehele levenscyclus van het product zijn geborgd.
- Kwetsbaarhedenbeheer: Er geldt een verplichting om beveiligingsupdates te leveren gedurende de verwachte levensduur van het product (vaak minimaal 5 jaar).
- Meldplicht: Actief uitgebuide kwetsbaarheden en ernstige incidenten moeten binnen 24 uur gemeld worden bij de bevoegde autoriteit (in veel gevallen ENISA).

Niet-naleving kan leiden tot bestuurlijke boetes. Wij adviseren u om te inventariseren welke producten (hardware en software) binnen uw portfolio onder de CRA vallen en processen voor het monitoren en melden van incidenten in te richten.

EU AI Act

Nieuwe wetgeving op het gebied van kunstmatige intelligentie. De wetgeving kent een gefaseerde inwerkingtreding richting 2026 en 2027 en hanteert een risico gebaseerde aanpak: hoe groter het risico voor de grondrechten en veiligheid, hoe strenger de regels. Voor organisaties die AI-systemen ontwikkelen, importeren of gebruiken, heeft dit directe gevolgen voor de interne beheersing en IT-governance.

De belangrijkste aandachtsgebieden zijn:

- Risicoclassificatie: U dient vast te stellen of uw AI-toepassingen vallen onder 'onaanvaardbaar risico' (verboden), 'hoog risico' (strengere eisen) of 'beperkt/minimaal risico'.
- Transparantie: Bij interactie met AI (zoals chatbots) of AI-gegenereerde content moet dit voor de gebruiker duidelijk kenbaar zijn.
- Datakwaliteit en toezicht: Voor hoog-risico systemen gelden strikte eisen aan de kwaliteit van datasets, menselijk toezicht en logging van activiteiten.

Niet-naleving kan leiden tot zeer hoge boetes. Wij adviseren u om een inventarisatie te maken van alle AI-systemen die binnen uw organisatie worden gebruikt en beleid op te stellen voor verantwoord AI-gebruik en uw medewerkers hierin te trainen.

Inleiding

Samenvatting

Kernpunten van de controle

Rechtmatigheidsverantwoording

Analyse vermogen en resultaat

Interne beheersing & automatisering

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Cybersecurity

Digitale weerbaarheid: Een fundamenteel veranderend speelveld

Digitalisering en cyberweerbaarheid zijn geen IT-thema's meer, maar raken direct aan de continuïteit, reputatie en maatschappelijke rol van organisaties. In de Voortgangsrapportage Nederlandse Cybersecuritystrategie 2025 benadrukt de NCTV (Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid) dat de afhankelijkheid van digitale systemen zodanig is toegenomen dat cyberincidenten directe gevolgen kunnen hebben voor de samenleving en economie. Daarbij is sprake van een duidelijke beleidsverschuiving: waar cyberweerbaarheid voorheen vooral werd gestuurd via richtlijnen en best practices, wordt dit nu vastgelegd in bindende Europese wetgeving (zoals NIS2 en de Cyber Resilience Act). Deze wetgeving introduceert expliciete zorgplichten en bestuurlijke verantwoordelijkheden.

Betekenis voor het bestuur

Cybersecurity is daarmee geen uitvoeringsvraagstuk meer voor de IT-afdeling, maar een integraal onderdeel van strategische besluitvorming, risicomanagement en governance. Bestuurders worden geacht aantoonbaar "in control" te zijn over digitale afhankelijkheden, inclusief die bij leveranciers en ketenpartners.

Acht gebieden van cyberweerbaarheid op bestuursniveau

Om effectief grip te houden op cyberrisico's is het van belang cyberweerbaarheid te benaderen als een doorlopend ketenproces, vergelijkbaar met financieel en operationeel risicomanagement. Deze acht aandachtsgebieden ondersteunen bestuurders.

Breng de keten in kaart

Identificeer kritieke leveranciers, onderaannemers en grensoverschrijdende schakels

Voer een integrale risicoanalyse uit

Weeg digitale operationele financiële en maatschappelijke risico's in samenhang

Actualiseer contracten en afspraken

Leg continuïteitseisen, audit-rechten, rapportage-eisen en exit-scenario's vast

Richt structureel overleg en monitoring in

Bespreek prestaties, incidenten en trends periodiek met leveranciers en ketenpartners

Oefen scenario's ketenbreed

Test de realistische uitval van leveranciers, datadiensten of processen

Leer en verbeter continu

Gebruik incidenten, bevindingen en rapportages om processen te versterken

Maak assurance inzichtelijk en benut het bewust

Begrijp wat assurance wel en niet dekt, inclusief scope, carve outs en user controls

Denk vooruit over alternatieven

Voorkom concentratierisico's: onderzoek vervangingsopties en exit-mogelijkheden

Inleiding

Samenvatting

Kernpunten van de controle

Rechtmatigheidsverantwoording

Analyse vermogen en resultaat

Interne beheersing & automatisering

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Cybersecurity (vervolg)

Aanbeveling: bestuurlijke grip op digitale afhankelijkheid

In het huidige landschap is digitale weerbaarheid een strategische randvoorwaarde voor het bestuur. Vrijblijvende richtlijnen maken plaats voor aantoonbare naleving van wet- en regelgeving. Concrete aandachtspunten voor bestuurders:

- Bepaal uw juridische kader: Publieke organisaties, waaronder gemeenten, vallen onder NIS2 en de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). Bestuurders moeten aantoonbaar voldoen aan eisen rondom digitale weerbaarheid, governance en ketenbeheersing. Cybersecurity dient structureel onderdeel te zijn van de dagelijkse sturing en verantwoording.
- Tref gerichte maatregelen: Zorg dat geïdentificeerde cyberrisico's leiden tot tastbare acties: keteninzicht, contractuele borging en vastgelegde continuïteitseisen.
- Monitor en verbeter continu: Houd structureel toezicht op leveranciers en oefen periodiek crisisscenario's om de weerbaarheid blijvend te versterken.

Door deze aandachtsgebieden structureel te adresseren, wordt cyberweerbaarheid een beheersbaar onderdeel van de strategische bedrijfsvoering.

Inleiding

Samenvatting

Kernpunten van de controle

Rechtmatigheids-
verantwoording

Analyse vermogen en
resultaat

Interne beheersing &
automatisering

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Bijlage A – Niet gecorrigeerde bevindingen

Goedkeuringstoleranties (getrouwheid)

Goedkeuringstoleranties getrouwheid	Fouten
Goedkeuringstolerantie (2% van de totale lasten)	€ 1.832.000
Rapporteringstolerantie (grens waarboven gerapporteerd wordt aan de raad)	€ 75.000

Niet-gecorrigeerde bevindingen

Omschrijving	Bevindingen
Geen sprake van ongecorrigeerde bevindingen.	N.v.t.
Totaal	N.v.t.

Bevestiging college van burgemeester en wethouders

Wij hebben van het college een schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening ontvangen, waarin het college bevestigt dat er naast bovengenoemde bevindingen geen sprake is van overige niet- gecorrigeerde fouten die, zowel individueel als in totaal, in het kader van de jaarrekening materieel (kunnen) zijn.

Conclusie: Bij de jaarrekening 2025 hebben wij een goedkeurende controleverklaring verstrekt inzake de getrouwheid.

Inleiding

Samenvatting

Kernpunten van de controle

Rechtmatigheids-verantwoording

Analyse vermogen en resultaat

Interne beheersing & automatisering

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Bijlage B – SiSa - Fouten en onzekerheden 2025

In onze controle zijn specifieke werkzaamheden verricht om een oordeel te kunnen geven over de getrouwheid en rechtmatigheid van de financiële verantwoordingsinformatie in de SiSa-bijlage bij de jaarrekening.

Voor de werkzaamheden stelt het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) andere rapportage toleranties dan gehanteerd zijn bij de controle van uw jaarrekening. De rapporteringstolerantie per specifieke uitkering is:

- € 12.500 wanneer de omvangsbasis niet hoger is dan € 125.000.
- 10% van de omvang wanneer de omvangsbasis tussen € 125.000 en € 1.000.000 ligt.
- € 125.000 wanneer de omvangsbasis hoger is dan € 1.000.000.

Wanneer de regelingen geen toelichting bevatten hebben we geen bevindingen geconstateerd met een omvang groter dan de rapportage tolerantie.

Rechtmatigheidsoordeel specifieke uitkeringen (zoals blijkt uit de controleverklaring)	GOEDKEUREND
Strekking controleverklaring getrouwheid gehele jaarrekening	GOEDKEUREND

Nr.	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in Euro	Toelichting fout/onzekerheid
B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek			
C62	Specifieke uitkering bekostiging kwijtschelding gemeentelijke belastingen gedupeerden toeslagenaffaire			
C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid			
D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)			
D14	Regeling specifieke uitkering inhalen Covid-19 gerelateerde onderwijsvertragingen			
D23	Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen			
E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)			
E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023			
E120	Regeling specifieke uitkering stimulering verkeersveiligheids maatregelen 2025-2030			
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2025			

Inleiding

Samenvatting

Kernpunten van de controle

Rechtmatigheids-verantwoording

Analyse vermogen en resultaat

Interne beheersing & automatisering

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Bijlage B – SiSa - Fouten en onzekerheden 2025

Nr.	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in Euro	Toelichting fout/onzekerheid
G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2025			
G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2025			
G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2025			
G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2025			
G13	Onderwijsroute _ deel gemeente 2025			
H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport			
H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026			
H35B	Specifieke uitkering SPUK IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)			
J17	Realisatiestimulans			
J55	Aanpak energiearmoede			
J56	Regeling huisvesting aandachtsgroepen			
J75B	Regiodeals 3 ^e tranche			
J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties			
K1	Regeling aankoop woningen onder een hoogspanningsverbinding			
K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid			
M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne			

Inleiding

Samenvatting

Kernpunten van de controle

Rechtmatigheids-verantwoording

Analyse vermogen en resultaat

Interne beheersing & automatisering

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Bijlage C – Onze onafhankelijkheid is gewaarborgd

Bevestiging van onafhankelijkheid

De voorschriften in het kader van onafhankelijkheid zijn opgenomen in de 'Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO)' van de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (de NBA) en vormen een belangrijk onderdeel van het 'normenkader' waaraan een accountant moet voldoen.

Wij bevestigen dat onze onafhankelijke positie ten opzichte van de gemeente Neder-Betuwe, inclusief haar verbonden derden, in overeenstemming met de Nederlandse wettelijke en beroepsvoorschriften is gewaarborgd. Wij zijn van mening dat onze objectiviteit gedurende het afgelopen jaar niet is aangetast.

Rotatie

Een te grote mate van vertrouwdheid of vertrouwen kan een bedreiging vormen voor de onafhankelijkheid van de accountant wanneer bepaalde leden van het controleteam geregeld en voor lange tijd aan de controle van een controlecliënt meewerken.

Wij beoordelen de bedreiging voor de onafhankelijkheid die kan voortvloeien uit de langdurige betrokkenheid van andere leden van het controleteam bij de controleopdracht.

Er heeft voor de accountantscontrole 2025 geen rotatie plaatsgevonden.

Persoonlijke, zakelijke of financiële relaties

Wij hebben een evaluatie gemaakt van persoonlijke, zakelijke en financiële relaties tussen Flynth en haar medewerkers en de gemeente Neder-Betuwe, inclusief haar verbonden derden, die van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. Bij deze evaluatie zijn ons geen zaken gebleken die aan u gerapporteerd moeten worden.

Geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid

De onafhankelijkheidsregels vereisen dat de eindverantwoordelijke accountant de met governance belaste organen informeert over geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid die Flynth, een bestuurder of interne toezichthouder van Flynth of een lid van het controleteam heeft ontvangen van of verstrekt aan ondernemingen in de groep of een bij de rechtspersoon betrokken persoon. Hierbij is een drempel van € 100 opgenomen in de regels.

Wij hebben geen geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid, die een (geschatte) waarde van meer dan € 100 hebben, ontvangen of verstrekt.

Inleiding

Samenvatting

Kernpunten van de controle

Rechtmatigheidsverantwoording

Analyse vermogen en resultaat

Interne beheersing & automatisering

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Bijlage D – Onze communicatie met u

Bevestiging van het college

Bevestigingen van uw college van burgemeester en wethouders

Wij hebben van het college van burgemeester en wethouders een ondertekende schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening van de 2025 ontvangen.

Onze communicatie met de gemeenteraad

Door middel van de managementletter en dit accountantsverslag informeren wij uw gemeenteraad over de reikwijdte en timing van onze controle, waaronder significante risico's en materialiteit. In dit accountantsverslag informeren wij u over de belangrijkste aangelegenheden naar aanleiding van onze accountantscontrole 2025.

Geen meningsverschillen met het college en/of beperkingen in reikwijdte van de controle

Er zijn geen meningsverschillen met het college geweest en er waren geen beperkingen bij de uitvoering van onze controle.

Naar onze mening is ons bij de uitvoering van onze opdracht door het college van burgemeester en wethouders en de medewerkers van de gemeente Neder-Betuwe volledige medewerking verleend en hebben wij volledige toegang tot de benodigde informatie gehad.

Inleiding

Samenvatting

Kernpunten van de controle

Rechtmatigheidsverantwoording

Analyse vermogen en resultaat

Interne beheersing & automatisering

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Disclaimer en beperking in gebruik en verspreidingskring

Dit accountantsverslag is alleen bestemd voor het management, college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad van de gemeente Neder-Betuwe en mag niet in zijn geheel of gedeeltelijk worden verstrekt of aangehaald zonder onze schriftelijke toestemming vooraf. Er wordt geen verantwoordelijkheid aan een derde partij geaccepteerd, omdat dit verslag daar niet voor opgesteld en bedoeld is. Dientengevolge nemen wij geen enkele verplichting of plicht van zorg aan ieder ander persoon aan wie dit verslag getoond of in zijn handen komt, op ons.

De in dit accountantsverslag aan de orde gestelde onderwerpen zijn door ons geconstateerd gedurende onze controleopdracht waarvan wij van mening zijn dat zij aandacht van de gemeenteraad behoeven. Het is geen allesomvattend verslag van alle geconstateerde zaken en in het bijzonder kunnen wij niet verantwoordelijk worden gesteld voor het rapporteren van alle bedrijfsrisico's of tekortkomingen in het systeem van interne beheersing. Elke conclusie, opinie of opmerking in dit accountantsverslag is verstrekt in de context van onze controleverklaring over de jaarrekening als geheel.

Evenzo geldt dat de opmerkingen, bevindingen en aanbevelingen met betrekking tot het systeem van interne beheersing niet gelezen moeten worden als een afzonderlijke opinie van het systeem van interne beheersing en haar werking.